

מסורת הש"ס

(א) [מקסמה ע"ו פס"ה]
(ב) [מקסמה ע"ו פס"ה]
(ג) [מקסמה ע"ו פס"ה]
(ד) ע"י רש"י שמואל שמואל
(ה) ג"ר העירך מנוביתח
(ו) כתיבה אחת ופי' המונח
(ז) נמי ו"א מקוננת, (ח) נ"א
(ט) יצחק, (י) [קדוש ע"ו]
(יא) נ"א נשיק, (יב) ע"י
(יג) [קדוש ע"ו]
(יד) [קדוש ע"ו]

תורה אור השלם

1 ותלכנה שחיה עד
באנה בית לךם ויהי
בבאנה בית לךם ויהי כל
העיר ותאמרה
הוא נעמה רות א"ט
2 ויהי לו שלשים בנים
ושלשים בנות שלח
החוצה ושלשים בנות
הביא לבניו מן החוץ
וישפט את ישראל שבע
שנים: שופטים י"ב ט

גליון הש"ס

נמרא אפר ר"ש כ"ח ה'ת
מלכיה היה בגילסל אמר
רש"י וכן משמע לנאשר
דאס קמס ר"ש הוא רש"י
ואף ש"ן על וכן היה
רש"י: אולם מלך כה כ"ח
ד' ד' ע"א מה דף קמ:

הגהות הב"ח

(א) גמ' על פרקמטיא
שהיה לה אפי' נשבת:
(ב) גם נמא פרעא לו וטל
כל' וימית חלאל נמא:

מוסף תוספות

א. דרמי לפירות בול
ומעתה ביוקר דקדיל יצא
כדבעין לאמיר לקמן. יד
רמב.

רבינו גרשום

מתי מהפרכיא להפרכיא.
כלומר מפלג אל פלג
משום דסמכי אהרדי ובעיר
עצמה דמין: בין סבר
לה כ"י יהודה ב' סבר
בתיא. ולפעט את התיא
מותר: שכי משאט טפי.
ואפי' דמשתכר לא מפקע
השער כלום: חד אמר
אין משתכרין בבצים
פעמים. דאין משתכרין
בביצה שני ביצים: וחד
אמר תגר לתגרא. ויהי
ימכרנה חנות אחד לחנות
אחר שישתכר ב' פעמים
בבצים: מהרעין על
הפרקמטיא. כפי שרגלין
להחריע על עצירת גשמים
כן מתפללין ומתריעין על
הפרקמטיא שלא תהיה
משום דאיכא הפסד בעלי
בתים: והוא דרוב וקם
י' בשיא. שחור דרוב
י' בגדי פשתן באותן
דמים שקנו י' דהשתא
איכא הפסד גדול משה
מתריעין: אין יוצאין. (א)
מפני רעב אמר לחוצה
לארץ אמר א"כ נתיקרה החטים
שנמרו אחתם בסלע דרדא
רעב ויוצאין: אפי' עמדה

(א) אולי י"ל אין יוצאין מפני
היוקר אמר לחוצה וכו'
דוודא יתי רעב ויוצאין.

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא צ"א.

עין משפט נר מצוה

קבר א מיי פ"ד מהל'
מכירה הלכה ח ועין
נמ"מ סמך עין צע עו"ש
ח"מ פ"י רלא עקיף טו:
קבר ב ג מיי שם הל' ד
טו"ש שם עקיף כג:
קבר ד ה מיי שם הל' ג
טו"ש שם עקיף כד:
קבר ז ח מיי פ"ב מהל'
פעמים הל' יו טו"ש
ח"מ פ"י תקעו עקיף י:
קבר י כ ל מ מיי פ"ה
מהל' מלכס הלכה ט
סמך לאין רב:

רבינו גרשום (המשך)

סאה בסלע. דיוקר גדול
הוא לא יצא: מה עלתה
הוא שאין בירה כלום:
קרימא מנו בייחיה. איכא
דאמרי מן שיתמנה במקומן
בביתו ומשל הוא. כלומר
עד שלא מתה אשתו
של ברעו היתה רות
מוזנת שקמה מחתיה:
ואמר המורה"ה מנו בייחיה.
היינו מקוננות שמקוננת
לה ויושבת במקומה: (ט)
שפשה לל' בבין ול' בנות:
ששים משתאות
משגלור. ובשלתן חוצה
לכנותיו עשה י' משתאות
וכשהכניסו בבין לחופה עשה
י' משתאות. הרי כאן
ק"כ (ג) משתאות: אמר
אבצן למה איומנין. הא
אין לו בנים שיזמני
לחופתן שהוא כפרדה
עקרה שאין לה בנים:
מתו בחייו. של אבצן:
בחייו ילדה איהתן שתיין
שיתין למה לך? ואיכפול
ואוליד חור דטב דמשייתן
וריו כנגד מנוח אמר
שהיה לו שמשון שהיה
טוב מששים בנים הללו
לפי שהיה אומר כך
אבצן אירע לו כך.
ואית דמפרשי ליה כנגד
אבצן משש שהיו לו
ששים בנים וכלם מתו
בחייו ואח"כ היה לו
בן שיצא ממנו דוד
מלך ישראל שהיה טוב
מכולן: ויסמן לגירסא טמא
טמא. אמלא שהיתה אמו
של המן שהיה טמא
היתה בת עורב שהוא
טמא: טהור טהור. בת
כרנבו כמו כרים שהן טהור
דיא היתה אמו של אברהם:
לחשובת המינין. שידע
ויכירו שלא נכחד דבר
מתלמידיו חכמים: כותא
וקדור. מקומות הן: עיבאר
ועידאר. אותו מעבר קטן:

(ג) נראה דסבר כ"ל ז"ל מהל'
ועשרים משתאות: שפשה לל'
בין ו' נטויו שפי' לו. ששים
משתאות. משגלור.
(ג) מני רבתי מלך נראה דלא
גרים נמ"מ אחד נמ"מ אמי
ואחד נמ"מ חמ"ו וכן מפי'
השפטים ד"ה לל' אחד נראה
קלע דלא ה"ל גורם כן ודק.

חד אמר ע"י חד תרי. וא"ת מאי אירא צ"לס אפי' שאר דברים
נמי כדאמר' (לעיל דף ג.) המשמך אל ישמך יותר משמות
ומיך ריב"ס דמייירי אפי' טרם דהיכא דליכא טירחא יכול להשתכר
יותר משמות כדאמר' בהמפקיד (ב"מ דף מ:.) איכא טירחא ודמי
צרונייתא ולרשב"א נראה דהכא מייירי

אפי' צדיקים שאינו לוקח מן השוק
אלא מתרגלות צדיקו דכי הלי
גוונא נשאר דברים שרי:
אימתי בומן שאינו מוצא ליקח
כו'. תימה אס אינו מוצא
ליקח אפי' אלף סאה בסלע מה יעשה
כיון שאינו מוצא ליקח א:

הדרן עלך המוכר את הספינה

תגר לתגרא ת"ר ימתריעין על פרקמטיא (א) ואפי' בשבת א"ר יוחנן כ"כונן כלי
פשתן בבבל ויין ושמן בארץ ישראל אמר רב יוסף ויהוא דול וקם עשרה
בשיתא ת"ר (א) אין יוצאין מארץ לחור"ל אא"כ עמדו סאתים בסלע א"ר שמעון
אימתי בומן שאינו מוצא ליקח אבאל בומן שמוצא ליקח אפי' עמדה סאה
בסלע לא יצא וכן היה ר"ש (ב) בן יוחאי אומר לאילמך מחלון וכליון גדולי הדור
היו ופרנסי הדור היו ומפני מה נענשו מפני שיצאו מארץ לחוצה לארץ
שנאמר ויתיהם כל העיר עליהן ותאמרנה הוצאת נעמי מאי הוצאת נעמי א"ר
יצחק אמרו חיותם נעמי שיצאת מארץ לחור"ל מה עלתה לה וא"ר יצחק אותו
היום שבאת רות המואבית לארץ ישראל מתה אשתו של בעו והיינו דאמרי
אינשי עד דלא שכיב שיכבא קיימא (ג) מנו בייתיה אמר רבה בר רב הונא
אמר רב אבצן זה בעו מאי קמ"ל כי איך דרבה בר רב הונא דאמר רבה בר
רב הונא אמר רב מאה ועשרים משתאות עשה בעו לבניו שנאמר ז'יהי לו
שלשים בנים ושלשים בנות שלח החוצה ושלשים בנות הביא לבניו מן החוץ
וישפט את ישראל שבע שנים ובכל אחת ואחת עשה שני משתאות אחד
בבית אביו ואחד בבית חמיו ובכולן לא זימן את מנוח אמר כודנא עקרה
במאי פרעא לי (ד) תאנא וכולן מתו בחייו והיינו דאמרי אינשי בחיך דילדת
שיתין שיתין למה לך איכפל ואוליד חד דמשייתן וריו (ס) מלך אברהם עשר
שנים שנפטר נתנשא לבדו) אמר רב חנן בר רבא אמר רב אילמלך ושלמון
ופלוני אלמוני ואבי נעמי כולן בני נחשון בן עמינדב הן מאי קמ"ל שאפי'
מי שיש לו זכות אבות אינה עומדת לו בשעה שיוצא מארץ לחוצה לארץ
ואמר רב חנן בר רבא אמר רב אמיא דאברהם אמתלאי בת כרנבו אמיא
דהמן אמתלאי בת עורבתי וסימניך (ט) טמא טמא טהור טהור אמיא דרדור
נצבת בת עדאל שמה אמיא דשמשון צללפוניא ואחתיה (י) נשיין למאי נפקא
מינה לתשובת המינים ואמר רב חנן בר רבא אמר רב עשר שנים
נחשב אברהם אבינו שלש בכותא ושבע (י) בקרדו ורב דימי מנהרדעא
מתני איפכא אמר רב חסדא עיבאר זעירא דכותא זהו אור כשדים ואמר
רב חנן בר רבא אמר רב אותו היום שנפטר אברהם אבינו מן העולם
עמדו כל גדולי אומות העולם בשורה ואמרו אוי לו לעולם שאבד

מנהיגו

זרע [את] זרעך ולערב אל תנח ירך (קהלת יא) דמהכא נמי דרשי' ליה וכדמפרש קרא טעמא כי איך יודע אי זה יכשר הזה או זה וגו' אבל אי לא
אמר לן אבצן זה בועז היה אמרי' אבצן לא נשא אשה אחרת ובעז נמי מעולם לא היו לו אשה וזנים עד שלקח רות: **מאה ועשרים**
משפחות. לששים זנים וזנות: **לכל אחד ז' סעודות.** סעודת אירוסין שהיא מלוא פסחים (דף מט.) וסעודת נשואין. כל שצנת
ימי המשטה קרי סעודה אחת. יש לשנות אחרים ואין בהן ממש: **נודעא עקרה.** פרדה עקרה: **נמאי פרעא לי.** אין לו זנים שזמין לי
לסעודתן: **וכולן מסו.** ולא גרס תנא ומסקנא דמלמא דרבה בר רב הונא היא והכי הוה קיס להו: **בחיך דילנדא שיתין.** שסופן למות:
למה לך. מה צ"ע בלידתן: **איכפל.** ונסכי אשה אחרת: **ואוליד חד דמשייתן וריו.** והיינו עובד שהוליד בועז מרות ויאל ממנו דוד
מלך ישראל. ואיכא דפרכי ליה בשמסון דזרין משיתין דאבצן ולא נהירא כלל: **ושלמון.** אפי' בועז כדכתיב [רות ד] ושלמון הוליד את בועז:
ופלוני אלמוני. משמע ליה שם הגואל כדכתיב [שם] קורה שבה פה פלוני אלמוני: **בני נחשון.** כדכתיב [שם] ונחשון הוליד את שלמון ושלמון הוליד
וגו': **וזכות אבות.** אלימלך בן נחשון שהיה נשאי וחסיד: **אימיה דאברהם כו'.** לפי שאמותן של יצחק ויעקב הוזכרו לריכין אלו לידע
שם אס אברהם. ואגב גררר נקט אימיה דהמן לפי ששמותיהן שוין: **כרנבו.** כרים מלאן טהורין הן ואברהם טהור. עורב טמא הוא
והמן נמי טמא היה: **אימיה דדוד.** לפי שכל אמהות של מלכים כחזות צדיקים הולך לפרש גם אס דוד: **אימיה דשמסון.** משום
דאירי זה קרא טובא וכתיב נמי לאציו ולאמו לא הגיד [שופטים יד] הולך לפרש שכל הדברים האלו שאלין המינים מה טעם אין אלו יודעין
שמותן: **ואחמיה נשיין.** כך שמה ואגב גררר דאימיה נסבה: **לפסנתס המינים.** ששאלין לנו יותר צאלו מנשים אחרות כדפרישית
טעמא ואנו משיצין להן שמסרו לנו הנציאים צעל פה: **נחצא.** שחצשו נמרוד. ובאגדה ראיית דמרח אציו חצשו נצביל שהיה
מאבד כלמיו: כותא וקרדו מקומות הן. וכל זה להודיע חיבתו של אברהם אבינו: **עיבאר זעירא.** כך שמו וזהו אור שם: **כשדים**
שהושלך שם אברהם אבינו והרואה לריך לבדך ברוך שעשה נסים לאבותינו בנמקס הזה כדמתן בהרואה (ברכות דף נד:.)

מנהיגו